

Instytucjonalne uwarunkowania poziomu kształcenia na szczeblu szkolnictwa podstawowego i średniego w Małopolsce w ujęciu historycznym

Institutional determinants of the level of education at primary and secondary education in Malopolska in historical perspective

Sławomir Dorocki

Paweł Brzegowy

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

Termin „instytucja” nawiązuje do zbioru pewnych praktyk i zasad będących elementem codziennego życia społecznego. Wzmiankowany zespół przyjętych norm i reguł postępowania w społecznościach różnych jednostek terytorialnych powiązany jest zazwyczaj z ich dziejami oraz instytucjami funkcjonującymi historycznie na ich obszarach. Współcześnie uważa się, że kapitał relacyjny i społeczny w głównej mierze warunkują potencjał rozwoju ekonomicznego danej jednostki terytorialnej. W dzisiejszej gospodarce opartej na wiedzy szczególna uwaga koncentruje się na wykwalifikowanej kadrze pracowniczej. Dlatego tak ważnym elementem rozwoju gospodarczego regionów i krajów pozostaje wydajny i sprawny system edukacyjny. Doniosłym zadaniem jest ponadto wdrożenie do postaw społecznych odpowiednich relacji w stosunku do wiedzy i procesu kształcenia, również w aspekcie samokształcenia. Poszanowanie nauki i wiedzy w danym społeczeństwie, nie tylko poprzez jej użyteczność, jest jednym z warunków jego rozwoju. Estyma dla wiedzy, odnosi się zarówno do akademickich badań naukowych, jak i upowszechniania wiedzy elementarnej, która według wielu badaczy stanowi o powodzeniu całej struktury szkolnictwa danej jednostki.

Obszar Małopolski do czasów autonomii galicyjskiej pozbawiony był powszechnej edukacji na poziomie podstawowym. Dopiero Wiosna Ludów wraz z prądami liberalnymi zapoczątkowała przemiany na polu szkolnictwa i oświaty w zaborze austriackim. W konsekwencji starań J. Dietla Sejm galicyjski w 1867 r. powołał Radę Szkolną Krajową i nadał edukacji charakter egalitarny. Wykształcenie nie tylko umożliwiało karierę zawodową, ale zapewniało również awans społeczny. Działające w Galicji szkoły elementarne i gimnazja były ważnym elementem kształtowania się społeczeństwa polskiego w wymiarze edukacyjnym i patriotycznym. Także współcześnie instytucje szkolnictwa podstawowego i średniego w głównej mierze ponoszą odpowiedzialność za formowanie narodowego kapitału ludzkiego.

Poziom nauki i wykształcenia społeczeństwa, zarówno sto lat temu, jak i obecnie pozostaje znacznie zróżnicowany przestrzennie. Przedmiotem podejmowanych badań jest prześledzenie różnic w

Organizatorzy / Organisers:

Zakład Przedsiębiorczości
i Gospodarki Przestrzennej
Instytut Geografii
Uniwersytet Pedagogiczny

Komisja Geografii Przemysłu
Polskiego Towarzystwa
Geograficznego

Fundacja „Edukacja
dla Społeczeństwa”
w Warszawie

Wydawnictwo
„Nowa Era”

13. Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Międzynarodowe i krajowe uwarunkowania rozwoju przedsiębiorczości w układach przestrzennych”

13th International Scientific Conference “International and Domestic Conditions for the Development of Entrepreneurship in Spatial Systems”

oraz 9. Zjazd Nauczycieli Przedsiębiorczości / and 9th Conference of Entrepreneurship Teachers

Kraków, 10-11 października 2016 / 10-11 October 2016

poziomie nauczania na szczeblu elementarnym i średnim szkół województwa małopolskiego w okresie autonomii galicyjskiej i współcześnie. Badanie przeprowadzono na podstawie sprawozdań c. k. Rady szkolnej krajowej o stanie szkół średnich i elementarnych oraz współczesnych wyników egzaminów publikowanych przez OKE w Krakowie. W wyniku zrealizowanych poczynań określono zróżnicowanie poziomu kształcenia elementarnego i średniego w Małopolsce oraz jego trwałość historyczną.

Organizatorzy / Organisers:

**Zakład Przedsiębiorczości
i Gospodarki Przestrzennej**
Instytut Geografii
Uniwersytet Pedagogiczny

Komisja Geografii Przemysłu
Polskiego Towarzystwa
Geograficznego

Fundacja „Edukacja
dla Społeczeństwa”
w Warszawie

Wydawnictwo
„Nowa Era”